

Evaluering på antropologisk

En anmodning om indsendelse af kapitelforslag

Kære antropolog

Evalueringer er ikke alene blevet hverdagskost for enhver organisation – det er også blevet en arbejdsopgave, som rigtig mange antropologiske kandidater bliver inddraget i. Tilsyneladende er der især tale om projektevalueringer af forskellig slags, men evalueringer af institutioner, programmer og større indsatser hører også med til billedet. Antropologer gør sig erfaringer med evalueringer på egen hånd (som selvstændige konsulenter, evt. på deltidsbasis) eller som del af deres ansættelse enten i konsulentfirmaer, evaluerings- og akkrediteringsinstitutioner, eller direkte i de organisationer, som de gennemfører evalueringen for. På samme vis dækker antropologers erfaringer et meget bredt felt i Danmark og udlandet, på en lang række politikområder: Sundhed, sociale forhold, lokaludvikling, miljø, uddannelse, boligområder, integration, nødhjælp, osv.

Jeg har sat mig for at invitere til og redigere en antologi på dansk med en samling af cases og diskussioner om antropologers erfaringer med at tilrettelægge, gennemføre og afrapportere evalueringsundersøgelser. Der er brug for en bog, der samler og præsenterer antropologisk arbejde med evalueringer, og ikke mindst belyser spørgsmålet om, hvorvidt og hvordan antropologiske kompetencer og perspektiver kommer i spil i den måde, arbejdet gribes an på. Der er også brug for kritiske refleksioner over antropologiens rolle i sammenhængen. Der kan være tale om såvel artikler med fokus på en enkelt eller nogle få evalueringsopgaver, som artikler, der sammenfatter erfaringer med et større antal evalueringer eller en hel karriere i evalueringsbranchen.

Alle forslag og ideer er velkomne, og praktisk arbejdende antropologer opfordres særligt til at skrive!

Det kunne være interessant, hvis bogen også kunne blive et input til en bredere debat om og forskning i evaluering. Evaluering som element i offentlig politik knytter sig til forhåbningen om, at man kan evaluere og måle sig frem til den bedste model for at gøre dette eller hint, og den aktuelle 'evidens'-bølge er i den forstand blot det seneste udtryk herfor. Men evalueringer lever også deres eget organisatoriske liv.

Evalueringsforskere (såsom Hanne K. Krogstrup: *Evalueringsmodeller*, 2007) skelner mellem evaluering af *outcome* (resultater og effekter), *output* (hvad der er udført) og *processer* (måden, hvorpå projektet / organisationen arbejder). Sammesteds skelnes mellem evaluering af indsatser, der er nøje regulerede, fx gennem lovgivning, og evaluering af mere interventionistiske indsatser – med de forskellige betingelser for og krav til evalueringen, som det medfører. Der skelnes også mellem evalueringer, hvor kriterierne (fx succesmål) er definerede på forhånd, og evalueringer, hvor det er en del af selve opgaven at identificere, hvilke kriterier, der overhovedet er relevante at evaluere efter.

Det er nærliggende, at kvalitative metoders styrke i eksplorative undersøgelsesdesigns særligt har givet antropologer en rolle i åbne evalueringer, hvor uintenderede effekter er lige så interessante som de intenderede, og i evalueringer, hvor kortlægning af indsats og processer er centrale fordringer. Passer det på antropologers faktiske erfaringer?

Man kan få indtryk af, at de voksende krav om evidensbasering og præstationstests i alle dele af offentlig og privat virksomhed trænger kvalitative evalueringer tilbage til fordel for kvantitative målinger. Er det genkendeligt? – og i så fald: Hvad stiller antropologer op med dette skift i politiske prioriteringer?

Jeg forestiller mig dette om artiklerne i bogen:

Et omfang på 12-15 sider i alm. printet form.

Fokus på:

- opgavefortolkningen, herunder hvorvidt / hvordan den forandrer sig undervejs
- metode-valg og -brug, herunder om også disse forandrer sig undervejs, og begrundelserne herfor
- relationer til evalueringens forskellige interessenter og aktører (opdragsgiver, professionelle grupper, målgrupper / borgere / "menigmand", andre forskere / evaluører, osv.) – ikke mindst når de gør forskellige krav og forventninger gældende
- betragtninger over antropologiske perspektivers og kompetencers relevans og anvendelse i forbindelse med evalueringen
- refleksioner over hvordan antropologisk medvirken tilpasser sig og/eller udfordrer den særlige form for viden og redskab, som evalueringer udgør
- kritiske, analytiske og konstruktive kommentarer til antropologiens rolle i evalueringsarbejde

Målgruppe:

- antropologi-studerende og -kandidater, der interesserer sig for / arbejder med evaluering eller andre former for anvendt antropologi
- evalueringsforskere og praktikere i andre fag
- organisationer og myndigheder, der overvejer at ansætte en antropolog til en evalueringsopgave – evt. for at få tvivlerne overbevist...?

Hver artikel bør endvidere omfatte et passende (!) antal referencer vedrørende metode / evalueringsform og emneområdet, og inddragelse af relevante antropologiske / analytiske begreber.

Udgivelsen er ikke sikret på forhånd. Jeg vil kontakte relevante forlag, når der er et overblik over kapitlerne. I sidste instans er jeg indstillet på, at vi udsender bogen "på eget forlag" med Antropologisk Analyse / Institut for Antropologi som udgiver.

Forslag til kapitler i form af en foreløbig titel og et ca. ½-1 sides abstract / foreløbig skitse til indhold og fokus bedes sendt senest 1. juni 2010 til: steffen.johncke@anthro.ku.dk

Jeg vil snarest muligt derefter vende tilbage med respons og evt. forslag, samt aftale om deadline. På forhånd tak for din interesse.

Bedste hilsner,
Steffen Jöhncke

Seniorrådgiver, Institut for Antropologi

Ansvarlig for Antropologisk Analyse, instituttets enhed for eksterne samarbejdsprojekter